

Γενικές Πληροφορίες:

Το μονοπάτι “Φράγμα Αργάκας” βρίσκεται μέσα στο κρατικό Δάσος Πάφου, κοιλάδα Αγίου Μερκουρίου, και νοτιοανατολικά του χωριού Αργάκα. Είναι κυκλικό μονοπάτι με δύο διαδρομές. Η κοντινή διαδρομή έχει μήκος 8 χιλιόμετρα και χρόνο πορείας 2 ώρες ενώ η μακρινή διαδρομή έχει μήκος 10 χιλιόμετρα και χρόνο πορείας 2,5 περίπου ώρες. Όλη η πορεία του μονοπατιού είναι δασικός δρόμος και χαρακτηρίζεται από ομαλές κλίσεις. Για τα άτομα με ειδικές ανάγκες συστήνεται η χρήση με συνοδεία βοηθητικού οχήματος.

Κατά τη διάρκεια και των δύο διαδρομών ο περιπατητής μπορεί να απολαύσει αξιόλογα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος καθώς και υπέροχα σημεία θέας και παρατήρησης, όπως η μοναδική θέα του υδατοφράκτη Αργάκας. Η κατασκευή του υδατοφράκτη Αργάκας άρχισε το 1961 και ολοκληρώθηκε το 1963. Έχει χωρητικότητα 980000 m³ νερό και υδροδοτεί 2500 δεκάρια γης με μόνιμες και εποχιακές φυτείες των χωριών Αργάκα και Μακούντα. Το μονοπάτι προσφέρει πανοραμική θέα προς το χωριό Αργάκα, τη βορειοανατολική πλευρά του Ακάμα και προς ολόκληρο τον κόλπο της Πόλης Χρυσοχούς.

Το κύριο δασικό δέντρο που συναντά κανείς κατά μήκος της διαδρομής είναι η Τραχεία πεύκη (*Pinus brutia*) καθώς και πολλά είδη θάμνων, όπως τα ρασιά (*Genista fasselata subsp. fasselata*), οι σχιινιές (*Pistacia lentiscus*), οι ξισταρκές (*Cistus spp.*), τα μαζιά (*Sarcopoterium spinosum*), τα θρουμπιά (*Coridothymus capitatus*) (*Thymus capitatus*), οι καππαρκές (*Capparis spinosa var. canescens*), τα φασσόχορτα (*Prasium majus*) και άλλα πολλά.

Pistacia terebinthus, τρεμιθιά

Falco tinunculus, σιαχίνι - κίτσης

Alectoris chukar, πέρδικα

Ovis orientalis ophion, αγρινό

Το μονοπάτι καθώς και όλο το Δάσος Πάφου αποτελούν Ζώνη Ειδικής Προστασίας για τα πουλιά (SPA), έτσι οι λάτρεις της πανίδας μπορεί να συναντήσουν πουλιά, μικρά ζώα και έντομα καθώς και το ενδημικό αγρινό.

Όσον αφορά την ευρύτερη περιοχή του μονοπατιού, αυτή κατοικείται από βοσκούς μέχρι το 1948, χρονιά που η τότε αποικιοκρατική κυβέρνηση θέσπισε με σχετική νομοθεσία τους μετακινήσει έξω από το κρατικό δάσος.

Το τοπωνύμιο “Αργάκι του Ασώματος”, που βρίσκεται βορειοανατολικά του μονοπατιού, συνδέεται με τα ερείπια της εκκλησίας που υπάρχουν στο Αργάκι και είναι αφιερωμένη στον Άγιο Ασώματο.

Το τοπωνύμιο “Λέπρος” σχετίζεται με την αρρώστια λέπρα. Ήταν δηλαδή, ο τόπος όπου απομονώνονταν οι λεπροί για να περιορίζεται η εξάπλωση της αρρώστιας.

Από την ύπαρξη ερειπίων καμινιών πίσσας (ρητίνης) και παραγωγής κάρβουνων πήρε το όνομά του και το τοπωνύμιο “Αργάκι του Καμινιού”.

Φράγμα Αργάκας

Σημείο θέας

Περιγραφή των αριθμημένων σημείων του μονοπατιού:

1. ***Sarcopoterium spinosum*, μαζίν:** Χαμηλός θάμνος, αγκαθωτός, ύψους μέχρι 40 cm (υψόμετρο 0-1250 m).
2. ***Capparis spinosa var. canescens*, καππάριν:** Φυλλοβόλος, απλωτός ή ημιόρθιος πολύκλαδος ακανθωτός θάμνος ύψους μέχρι 1,5 m (υψόμετρο 0-900 m).

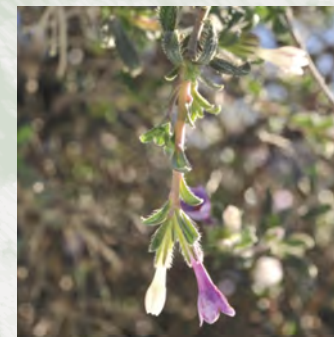

Sarcopoterium spinosum, μαζίν

Capparis spinosa var. canescens, καππάριν

3. ***Calycotome villosa*, ασπρο-σπαλαθκιά:** Θάμνος ύψους 1,5-3 m. Κοινό είδος της μακκίας βλάστησης (υψόμετρο 0-1000 m).
4. ***Cistus monspelliensis*, ξισταρκά:** Θάμνος ύψους μέχρι 1m. Έχει άσπρα άνθη και βρίσκεται σε πετρώδεις πλαγιές, δάση και θαμνώνες (υψόμετρο 0-600 m).
5. ***Phagnalon rupestre subsp. rupestre*, ασπροθύμαρο:** Όρθιος ή απλωτός ημίθαμνος ύψους μέχρι 50 cm (υψόμετρο 0-900 m).
6. ***Eucalyptus camaldulensis*, ευκάλυπτος:** Δέντρο αειθαλές με ύψος μέχρι 45 m και λείο φλοιό με ακανόνιστη απολέπιση. Ξενικό (εξωτικό) είδος για την Κύπρο (υψόμετρο 0-650 m).
7. ***Asparagus acutifolius*, αρκοαγγελιά:** Αναρριχώμενος ή απλωτός, πολυετής ημίθαμνος με βλαστούς μήκους μέχρι 2 m (υψόμετρο 0-1500 m).
8. ***Salvia fruticosa*, σπατζιά:** Έντονα αρωματικός θάμνος ύψους μέχρι 120 cm (υψόμετρο 0-1500 m).
9. ***Genista fasselata subsp. fasselata*, ρασιήν:** Ακανθώδης, πυκνόκλαδος, όρθιος θάμνος ύψους 1-3 m (υψόμετρο 0-1000 m).
10. ***Prasium majus*, φασσόχορτο:** Όρθιος ή αναρριχώμενος θάμνος με βλαστούς μήκους μέχρι 4 m (υψόμετρο 0-700 m).
11. ***Lithodora hispidula subsp. versicolor*, γαουρόθρουμπος:** Αειθαλής, πυκνόκλαδος θάμνος, ύψους 80-130 cm με τριχωτούς βλαστούς (υψόμετρο 0-1000 m).
12. ***Coridothymus capitatus*, θρουμπίν:** Πολύκλαδος μικρός αρωματικός θάμνος, ύψους μέχρι 50 cm (υψόμετρο 0-900 m).
13. ***Fumana thymifolia*, τραανίδιν:** Ημίθαμνος, ύψους μέχρι 25cm, με νεαρούς βλαστούς ελαφρά ή πυκνά τριχωτούς (υψόμετρο 0-1000 m).
14. ***Hyarrhenia hirta*, ανελίφκια:** Πολυετές αγροστώδες φυτό, ύψους μέχρι 1m (υψόμετρο 0-1400 m).
15. ***Urginea maritima*, Αφρόσσυλλα:** Πολυετής βολβώδης πόα (υψόμετρο 0-1350 m).

Lithodora hispidula subsp. versicolor, γαουρόθρουμπος

Fumana thymifolia, τραανίδιν

16. ***Asphodelus aestivus*, σπουρτούλα:** Μεσογειακή πολυετής πόα, ιδιαίτερα κοινή σε περιοχές που βόσκονται (υψόμετρο 0-1800 m).
17. ***Cupressus sempervirens var. sempervirens*, κυπαρίσσι το ορθόκλαδο:** Αειθαλές, ρητινοφόρο, μόνοικο δέντρο ύψους μέχρι 30 m με σχεδόν όρθια, λεπτά κλαδιά που σχηματίζουν πολύ οξεία γωνία με τον κορμό και πολύ στενή κόμη (υψόμετρο 0-1400 m).
18. ***Cupressus sempervirens var. horizontalis*, κυπαρίσσι το οριζοντιόκλαδο:** Αειθαλές, ρητινοφόρο, μόνοικο δέντρο ύψους μέχρι 30 m με σχεδόν οριζόντια κλαδιά και με πλατιά ακανόνιστη πυραμοειδή κόμη (υψόμετρο 100-1200 m).
19. ***Pinus pinea*, Ήμερο πεύκο:** Αειθαλές, ρητινοφόρο, μόνοικο δέντρο ύψους μέχρι 25 m. Ξενικό είδος στη Κύπρο. Κατά μήκος του μονοπατιού συναντάται σε φυτείες εντός αναβαθμίδων (υψόμετρο 0-1400 m).
20. ***Pistacia terebinthus*, τρεμιθιά:** Φυλλοβόλος θάμνος ή μικρό δέντρο, ύψους μέχρι 6 m (υψόμετρο 0-1500 m).
21. ***Rhamnus oleoides subsp. graecus*, κουτσολλόραχος:** Ημιφυλλοβόλος πολύκλαδος ακανθώδης θάμνος ύψους μέχρι 2,5 m (υψόμετρο 0-1000 m).
22. ***Asperula cypria*, τραανόχορτο:** Πολύκλαδος ημίθαμνος, ύψους μέχρι 60 cm. Πολύ κοινό ενδημικό είδος της Κύπρου (υψόμετρο 100-1200 m).
23. ***Echium angustifolium*, καττουδικιά:** Όρθια ή απλωτή πολυετής πόα, ύψους 15-40 cm (υψόμετρο 0-950 m).
24. ***Smilax aspera*, Αντζουλόβατος:** Αειθαλής αναρριχητικός θάμνος, με βλαστούς να φθάνουν τα 4 m. Απαντάται σε ψηλούς και χαμηλούς θαμνώνες και σε πευκοδάση (υψόμετρο 0-1400 m).
25. ***Pinus brutia*, Τραχεία πεύκη:** Είναι το κύριο δασικό δέντρο της οροσειράς του Τροόδους και του Πενταδακτύλου. Απαντάται από την επιφάνεια της θάλασσας μέχρι 1400 m υψόμετρο. Φθάνει το ύψος των 30 m.
26. ***Olea europaea*, ελιά:** Αειθαλής, μακρόβιος θάμνος ή μικρό δέντρο ύψους μέχρι 15 m με ανοικτή κόμη. Είναι πολύ διαδεδομένο στο νησί λόγω του καρπού και του πολύτιμου λαδιού που παράγει (υψόμετρο 0-1000 m).
27. ***Styrax officinalis*, στερατζιά:** Φυλλοβόλος θάμνος ή μικρό δέντρο ύψους 2-6 m, με ανοικτή κόμη (υψόμετρο 0-1300 m).

Asphodelus aestivus, σπουρτούλα *Prunus armeniaca*, χρυσομηλιά

28. ***Prunus armeniaca*, χρυσομηλιά:** Φυλλοβόλο δέντρο ή θάμνος ύψους μέχρι 8 m. Καλλιεργείται σε γεωργικές καλλιέργειες, με πολλές ποικιλίες λόγω του εύγεστου καρπού της (υψόμετρο 0-900 m).
29. ***Rubus sanctus*, βάτος:** Αγκαθωτός θάμνος, ύψους μέχρι 2 m, που είναι κοινός σε υγρές θέσεις (υψόμετρο 0-1550 m).
30. ***Cistus creticus subsp. creticus*, ξισταρκά:** Θάμνος ύψους μέχρι 1,5 m, πολύ κοινό είδος του υπορόφου της Τραχειάς πεύκης και της χαμηλής μακκίας βλάστησης (υψόμετρο 0-1800 m).
31. ***Myrtus communis*, μερσιλιά:** Αειθαλής θάμνος, ύψους μέχρι 3 m με φύλλα αρωματικά όταν συνθλιβούν (υψόμετρο 0-1500 m).
32. ***Thymus integer*, θυμάρι:** Πολύκλαδος, αρωματικός ημίθαμος με όρθιους ή απλωτούς κλάδους που κάποτε ριζώνουν, ύψους μέχρι 10 cm. Πολύ κοινό ενδημικό είδος της Κύπρου (υψόμετρο 100-1700 m).
33. ***Pistacia terebinthus*, τρεμιθιά:** Φυλλοβόλος θάμνος ή μικρό δέντρο, ύψους μέχρι 6 m (υψόμετρο 0-1500 m).
34. ***Rubia tenuifolia*, κολητσιά:** Αναρριχώμενος θάμνος με τετράγωνους βλαστούς μήκους μέχρι 3 m (υψόμετρο 0-1500 m).
35. ***Fumana arabica*, τραανίδιν:** Ημίθαμος ύψους μέχρι 60 cm. Το συναντούμε σε πετρώδεις πλαγιές και θαμνώνες. (υψόμετρο 0-1200 m).
36. ***Crataegus azarolus*, μοσφιλιά:** Φυλλοβόλο δέντρο ή θάμνος, ύψους μέχρι 10 m με κλαδιά που φέρουν ισχυρά αγκάθια. Οι καρποί του χρησιμοποιούνται για την παρασκευή μαρμελάδας (υψόμετρο 0-1500 m).
37. ***Inula viscosa*, κόνυζος:** Κολλώδης, αρωματικός ημίθαμος ύψους μέχρι 1,5 m, κοινός σε περιοχές με διαταραγμένα εδάφη, κατά μήκος δρόμων, πλαγιών και υγρών θέσεων (υψόμετρο 0-1600 m).

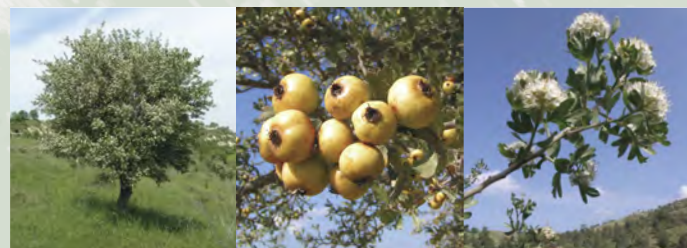

Myrtus communis, μερσιλιά *Thymus integer*, θυμάρι

Cistus creticus subsp. creticus, ξισταρκά *Ptilostemon chamaepeuce var. cyprius*, χαμαιπέυκη, αρκολασμαρίν

38. ***Rhamnus oleoides subsp. graecus*, κουτσολλόραχος:** Ημιφυλλοβόλος πολύκλαδος ακανθώδης θάμνος ύψους μέχρι 2,5 m. Είναι χαρακτηριστικό των ξηρών περιοχών (υψόμετρο 0-1000 m).
39. ***Pistacia terebinthus*, τρεμιθιά:** Φυλλοβόλος θάμνος ή μικρό δέντρο ύψους μέχρι 6 m (υψόμετρο 0-1500 m).
40. ***Olea europaea*, ελιά:** Αειθαλής, μακρόβιος θάμνος ή μικρό δέντρο ύψους μέχρι 15 m με ανοικτή κόμη. Είναι πολύ διαδεδομένο στο νησί λόγω του καρπού και του πολύτιμου λαδιού που παράγει (υψόμετρο 0-1000 m).
41. ***Pistacia lentiscus*, σχινιά:** Αειθαλής θάμνος ύψους μέχρι 2 m με ρητινώδη χυμό. Οι καρποί του χρησιμοποιούνται στην αλαντοποιία, στην παρασκευή ζυμαρικών και ως άρτυμα στη μαγειρική (υψόμετρο 0-800 m).
42. ***Ceratonia siliqua*, χαρουπιά:** Αειθαλές δέντρο ύψους μέχρι 10 m. Καλλιεργείται σε όλο το νησί και από τον καρπό του παράγεται το χαρουπόμελο και τροφή για τα ζώα (υψόμετρο 0-600 m).
43. ***Cistus creticus subsp. creticus*, ξισταρκά:** Θάμνος ύψους μέχρι 1,5 m, πολύ κοινό είδος του υπορόφου της Τραχειάς πεύκης και της χαμηλής μακκίας βλάστησης (υψόμετρο 0-1800 m).
44. ***Helichrysum conglobatum*, ψυλλίνα:** Ημίθαμος ύψους μέχρι 80 cm, με όρθιους ή ημιόρθιους, εύκαμπτους ανθοφόρους βλαστούς καλυμμένους με λευκό τρίχωμα (υψόμετρο 0-700 m).
45. ***Ptilostemon chamaepeuce var. cyprius*, χαμαιπέυκη, αρκολασμαρίν:** Ενδημικός αειθαλής θάμνος ύψους μέχρι 1,5 m (υψόμετρο 50-1600 m).
46. ***Pinus brutia*, Τραχειά πεύκη:** Είναι το κύριο είδος της οροσειράς του Τροόδους και του Πενταδακτύλου, απαντάται από την επιφάνεια της θάλασσας μέχρι 1400 m υψόμετρο. Φθάνει το ύψος των 30 m.
47. ***Cistus monspeliensis*, ξισταρκά:** Θάμνος ύψους μέχρι 1 m. Έχει άσπρα άνθη και βρίσκεται σε πετρώδεις πλαγιές, δάση και θαμνώνες (υψόμετρο 0-600 m).

Crataegus azarolus, μοσφιλιά

Οδηγίες προς περιπατητές

Παρακαλούμε προσέξτε τα πιο κάτω:

- ☞ Το άναμμα φωτιάς σε οποιοδήποτε σημείο του δάσους απαγορεύεται αυστηρά.
- ☞ Αποφεύγετε να καπνίζετε όταν περπατάτε στα μονοπάτια Μελέτης της Φύσης.
- ☞ Να θυμάστε ότι βρίσκεστε σε ένα οικότοπο πανίδας και άγριας ζωής. Σεβαστείτε αυτό το γεγονός και μην τα παρενοχλείτε με οποιοδήποτε τρόπο.
- ☞ Αποφεύγετε να κόβετε φυτά ή να χαράσσετε φλοιούς δέντρων.
- ☞ Μην καταστρέψετε τις διάφορες κατασκευές κατά μήκος του μονοπατιού.
- ☞ Σεβαστείτε το φυσικό περιβάλλον.
- ☞ Τοποθετήστε τα σκουπίδια σας στους καλάθους.
- ☞ Μην κόβετε η εκριζώνετε αγριολούλουδα ή άλλα φυτά.

Αν έχετε οποιαδήποτε παρατήρηση, μη διστάσετε να επικοινωνήσετε με το Τμήμα Δασών:

Κεντρικά Γραφεία 22805528 ή Δασικός Σταθμός Λυσού 26352336.

☞ Σε περίπτωση πυρκαγιάς καλέστε αμέσως το 1407.

☞ Σε περίπτωση τραυματισμού καλέστε το 112, ή το 199, ή το 26806280 (τοπικός αστυνομικός σταθμός) και δώστε το όνομα του μονοπατιού και τον αριθμό της πλησιέστερης πληροφοριακής πινακίδας για εντοπισμό της θέσης σας.

Γ.Τ.Π. 257/2012-5.000
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Εκτύπωση: Zavallis Litho Ltd

Τυπώθηκε σε οικολογικό χαρτί

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Τμήμα Δασών
www.moa.gov.cy/forest

Μονοπάτι Μελέτης της Φύσης «Φράγμα Αργάκας»

